

Systemy sztucznej inteligencji

dokumentacja projektu „Rozpoznawanie cyfr”

Mateusz Białecki, grupa 3E

26 maja 2021

Część I

Opis programu

Program ma na celu wykrycie jaka cyfra została narysowana na matrycy 8 na 8 pikseli, przy pomocy algorytmu k-najbliższych sąsiadów.

Instrukcja obsługi

Zaleca się korzystanie z programu w środowisku Jupyter poprzez zaimportowanie do niego zeszytu „Digit_recognition.ipynb” i następnie wykonywanie kolejnych komórek zeszytu (Shift + Enter).

Ważne, aby w tym samym folderze co skrypt, znalazła się baza o nazwie „digit_matrices.csv”. Dane w ww. bazie to kolejne rekordy będące reprezentacjami matryc 8x8, na których narysowano cyfry. Każdy rekord składa się z 65 pól. Pola 1 - 64 reprezentują wartości kolejnych pikseli (idąc od lewego górnego rogu w prawo, następnie w dół) w skali „intensywność” od 1 do 16. Ostatnie, 65. pole, identyfikuje cyfrę jaka została zapisana na matrycy.

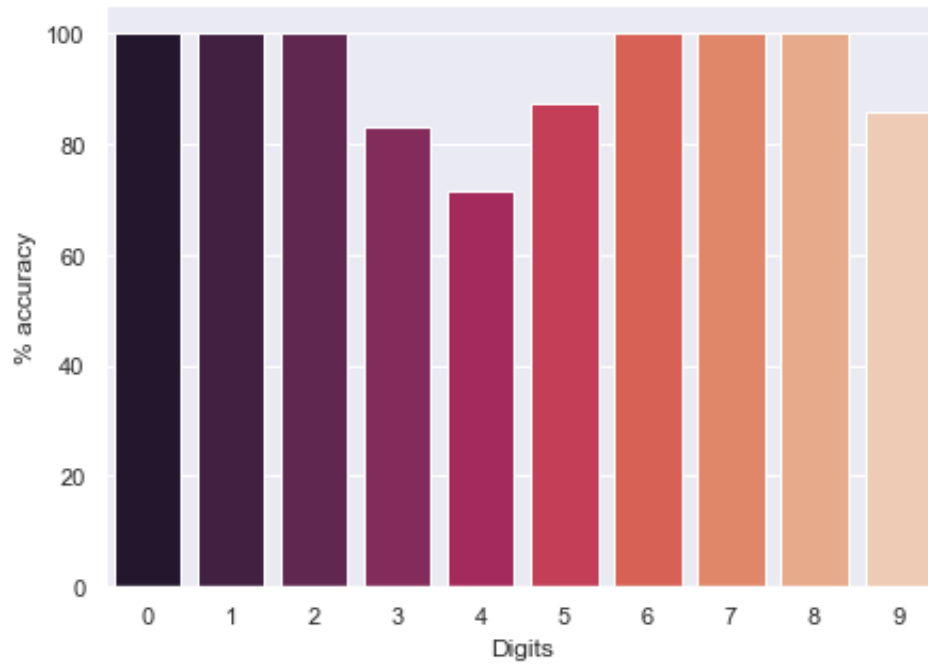
```
[86]: all_digits
```

[86]:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	...	56	57	58	59	60	61	62	63	64	Digit
0	0	0	10	16	16	10	0	0	0	4	...	0	0	0	13	15	11	8	14	7	2
1	0	0	5	13	7	0	0	0	0	0	...	3	0	0	4	8	10	16	12	1	2
2	0	0	0	10	16	11	1	0	0	0	...	0	0	0	0	8	15	1	0	0	1
3	0	0	13	16	15	2	0	0	0	5	...	0	0	0	15	7	0	0	0	0	7
4	0	0	1	10	14	13	1	0	0	0	...	0	0	0	0	12	14	4	0	0	5

Każda odpowiedź algorytmu jest sprawdzana z poprawną odpowiedzią. Jeżeli różnią się, drukowany jest komunikat o tym, którą cyfrę pomyłono z którą. Po wykonaniu wszystkich obliczeń wyświetlany jest wykres dokładności dla każdej cyfry.

TESTING WITH k=2 and m=2

Wrong prediction. Digit: 3, guessed: 2
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 0
Wrong prediction. Digit: 5, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 0
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 3
Accuracy: 91.66666666666667%

Dodatkowe informacje

Wymagania

- Python 3 (testowano na 3.9.1 64-bit)
- biblioteki *numpy*, *pandas*, *matplotlib*, *seaborn*
- środowisko Jupyter

Część II

Opis działania

Program dzieli zadany zbiór na część walidacyjną i testową w proporcji 70:30. Następnie bierze po jednej próbce z części testowej, sprawdza jej odległość (korzystając z metryki Minkowskiego) do każdej z próbek w zbiorze walidacyjnym, a ostatecznie wybiera k najbliższych próbek (czyli takich o najmniejszej odległości do sprawdzanej próbki testowej), które przeprowadzają „głosowanie”. Zwracana jest cyfra która uzyskała najwięcej głosów.

Chcąc zilustrować to na przykładzie uprościmy całą sytuację dla ułatwienia obliczeń.

Założmy, że w zbiorze treningowym znajduje się sześć próbek, które mają po 4 pola. Chcemy sprawdzić, czy naszej próbce jest bliżej do 0 czy do 1.

probka

	1	2	3
0	1	2	3

zbior_validacyjny

	1	2	3	Digit
0	1	2	3	1
1	3	2	4	1
2	1	4	1	0
3	2	2	2	1
4	1	3	4	0
5	4	1	1	0

Dystans próbki testowej do próbki ze zbioru liczymy jako pierwiastek m-tego stopnia z sumy odległości do potęgi m odpowiadających sobie pól obu próbek.

$$d = \sqrt[m]{\sum_{i=1}^n |t_i - w_i|^m}$$

Gdzie n - ilość pól próbki testowej, t_i - wartość kolejnego pola próbki testowej, w_i - wartość kolejnego pola próbki walidacyjnej.

Założmy że werdykt chcemy oprzeć o 3 najbliższych sąsiadów ($k = 3$) i niech $m = 1$ (metryka Manhattan).

Dystans próbki testowej do próbki walidacyjnej nr 1:

$$|1 - 1| + |2 - 2| + |3 - 3| = 0$$

Dystans do próbki nr 2:

$$|1 - 3| + |2 - 2| + |3 - 4| = 3$$

Dystans do próbki nr 3:

$$|1 - 1| + |2 - 4| + |3 - 1| = 4$$

Dystans do próbki nr 4:

$$|1 - 2| + |2 - 2| + |3 - 2| = 2$$

Dystans do próbki nr 5:

$$|1 - 1| + |2 - 3| + |3 - 4| = 2$$

Dystans do próbki nr 6:

$$|1 - 4| + |2 - 1| + |3 - 1| = 6$$

Jak widać najmniejsze odległości uzyskaliśmy dla pierwszej, czwartej i piątej próbki. Próbki te wskazują kolejno 1, 1, 0, stąd większością głosów zwycięża 1 - i taką właśnie cyfrę typuje algorytm.

zbior_walidacyjny

	1	2	3	Digit
0	1	2	3	1
1	3	2	4	1
2	1	4	1	0
3	2	2	2	1
4	1	3	4	0
5	4	1	1	0

Algorytm

Pseudokod skryptu:

Data: Dane wejściowe baza danych liczb *all_digits*

Result: Brak

Wyświetl kilka statystyk dotyczących poszczególnych pikseli matryc;

Przetasuj bazę;

Podziel zbiór na dwa zbiory, walidacyjny oraz testowy, w proporcji 70:30;

Zainicjuj zmienną *good_answers* = 0 oraz słownik *statistics* z kluczami od 0 do 9, z wartościami będącymi podsłownikiem {'all':0, good:'0'}.

foreach próbka w zbiorze testowym **do**

    zapisz cyfrę próbki w zmiennej *digit*;

    zinkrementuj wartość 'all' w słowniku statystyk dla tej cyfry;

    na podstawie algorytmu KNN wygeneruj odpowiedź do zmiennej *answer*;

if *answer* = *digit* **then**

        zinkrementuj *good_answers*;

        zinkrementuj wartość *good* w słownik *statistics* dla cyfry *digit*;

end

else

        Wydrukuj informację o złej predykcji i o tym, którą cyfrę pomyłono z którą.;

end

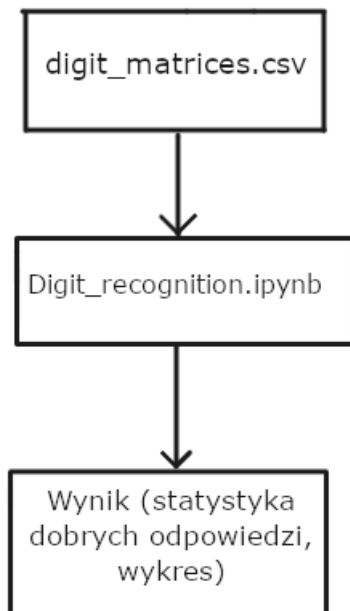
end

Wydrukuj statystkę poprawnych odpowiedzi i wykres dla każdej cyfry.

Algorithm 1: Skrypt rozpoznający cyfry

Implementacja

Struktura plików w programie.

Poniżej implementacja metryki Minkowskiego, z której korzystam do obliczenia odległości między dwoma wektorami v_1 i v_2 . W moim przypadku jeden wektor to aktualnie sprawdzana

cyfra ze zbioru testowego, a drugi to kolejna próbka ze zbioru walidacyjnego. Odległości liczone są na podstawie wszystkich pól rekordu oprócz ostatniego (ostatnie pole identyfikuje cyfrę).

```
1     @staticmethod
2     def minkowskiMetric(v1, v2, m):
3         distance = 0
4         for i in range(len(v1)-1):
5             distance += abs(v1.iloc[i] - v2.iloc[i])**m
6         distance = distance**(1/m)
7         return distance
```

Niżej implementacja klasteryzacji. Widać wyszczególnione wszystkie cztery kroki algorytmu k-najbliższych sąsiadów, tj.

- Obliczanie odległości między próbkami
- Sortowanie odległości rosnąco
- Przeprowadzanie głosowania
- Zwrócenie wyniku

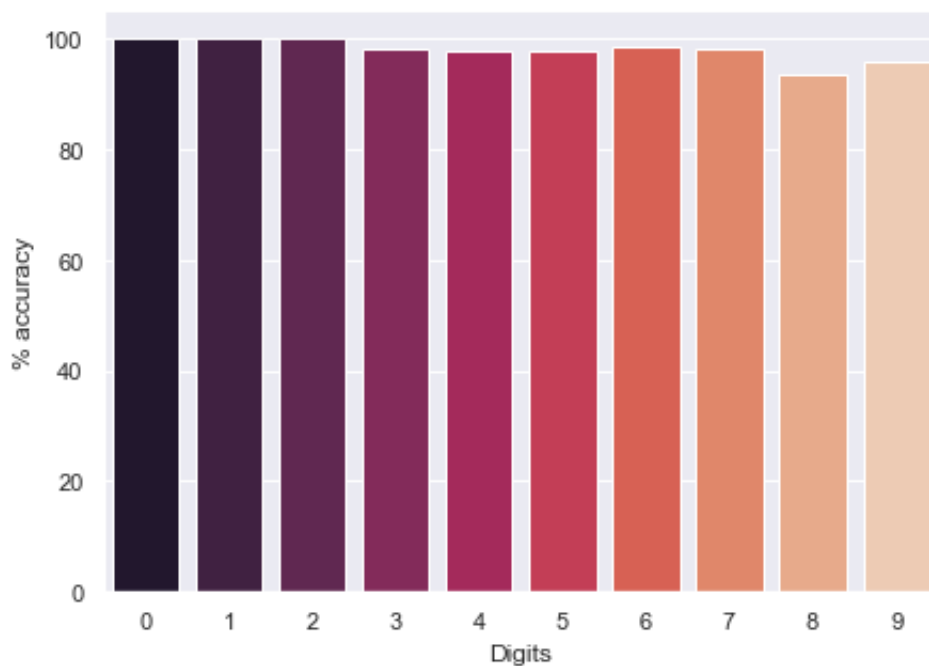
```
1     def clustering(sample, X, k, m=2):
2         distances = []
3         classes = {i:0 for i in range(10)}
4         # obliczanie odleglosci miedzy probkami
5         for record in X.iloc:
6             distances.append([KNN.minkowskiMetric(sample, record, m), record
7                               .Digit])
8
9         # sortowanie
10        distances = sorted(distances)
11        # głosowanie
12        for i in range(k):
13            classes[distances[i][1]]+=1
14        # zwrocenie wyniku
15        return max(classes, key=classes.get)
```

Testy

TESTING WITH $k=3$ and $m=1$

```
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 5, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 7, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 3, guessed: 7
Wrong prediction. Digit: 6, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 9
Accuracy: 98.14814814814815%
```


Najlepsze wyniki otrzymałem dla parametrów $k = 3$ i $m = 1$. Po losowym przetasowaniu bazy otrzymałem dokładność na poziomie 98%. Jak widać mylone są czasem cyfry o dość podobnym kształcie, np. 4 i 9 czy 9 i 8. Zauważyłem, że dla tak dobranych parametrów błędy rozkładają się nieco bardziej równomiernie niż dla innych.

Eksperymenty

Przed wybraniem dla parametrów wartości 3 i 1 testowałem algorytm dla różnych innych wartości, dla k wartości od 1 do 5, dla m od 1 do 3, na sporo pomniejszonej bazie (po 30 rekordów do każdej cyfry) i otrzymałem poniższe wyniki.

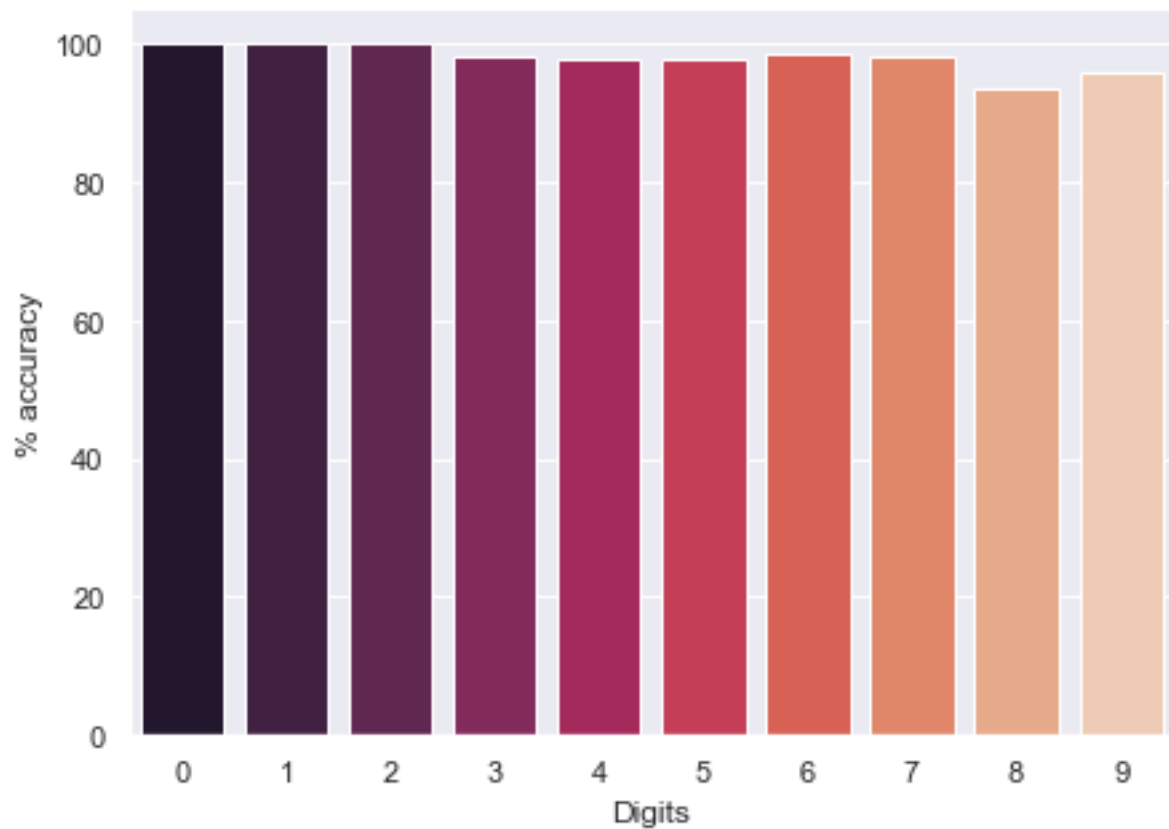
[illegible]

[illegible]

Na podstawie tych wyników wybrałem dwie najlepsze pary parametrów, dla których przeprowadziłem test na całej bazie, otrzymując następujące wyniki:

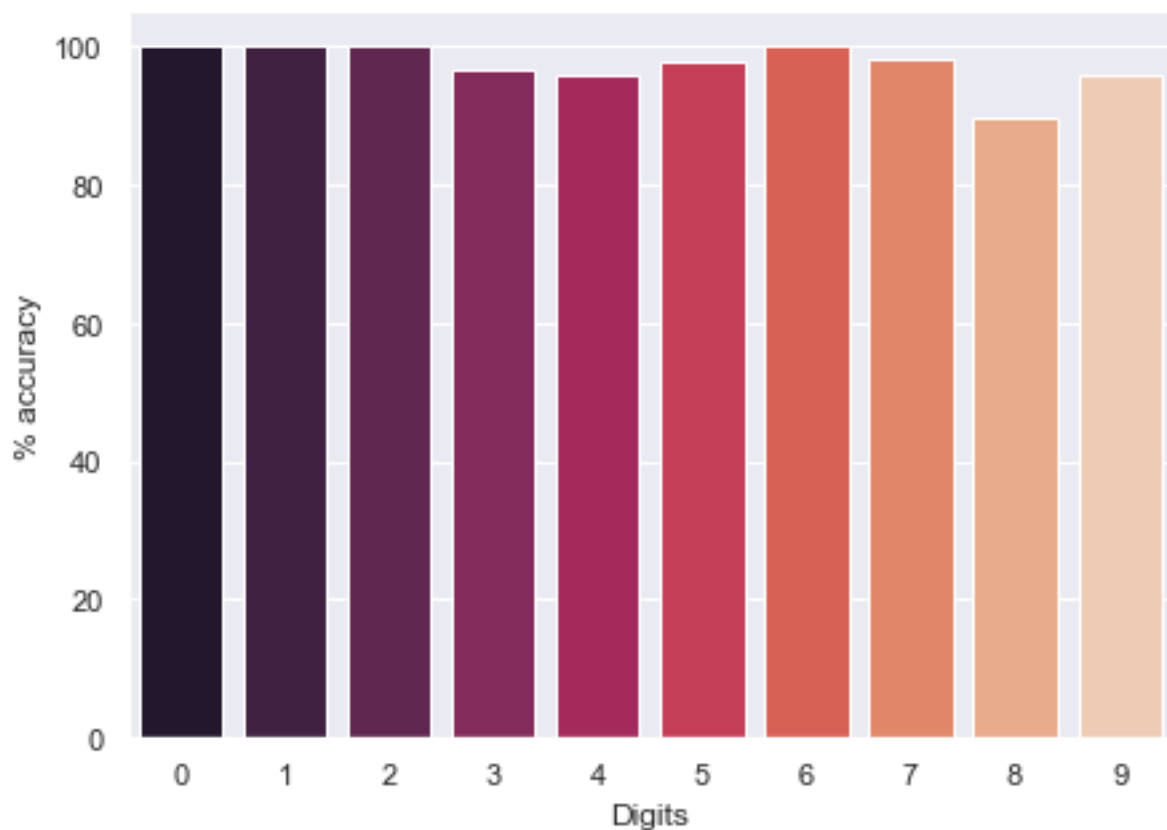
TESTING WITH $k=3$ and $m=1$

Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 5, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 7, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 3, guessed: 7
Wrong prediction. Digit: 6, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 9
Accuracy: 98.14814814814815%

TESTING WITH $k=1$ and $m=1$

```
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 5, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 7, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 3
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 3, guessed: 7
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 3, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 9, guessed: 8
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 1
Wrong prediction. Digit: 4, guessed: 9
Wrong prediction. Digit: 8, guessed: 1
Accuracy: 97.5925925925926%
```


Stąd uznałem, że najlepsze wyniki dają parametry $k = 3$ i $m = 1$.

Wybranie wartości 3 dla parametru k sprawia, że głosowanie jest nieco bardziej demokratyczne, niż jeśli byłyby to mniejsze wartości. Warto zauważyć, że 3 to liczba nieparzysta,

co niweluje problem gdy algorytm rozważa dwie potencjalne cyfry: zostanie wybrana ta z dwoma głosami, a nie z jednym.

Dla parametru m wybór wartości 1 okazał się lepszym dla wskazania większych różnic między próbkami, co pozwoliło na zwiększenie dokładności algorytmu, mylił się rzadziej.

Pełen kod aplikacji

```
1 import pandas as pd
2 import numpy as np
3 import random
4 import seaborn as sns
5 import matplotlib.pyplot as plt
6
7 digits = pd.read_csv("digit_matrices.csv")
8 # przetasowanie
9 digits = digits.sample(frac=1).reset_index(drop=True)
10 g1=sns.violinplot(y="36",x="Digit",data=digits, inner='stick')
11 g1=sns.violinplot(y="20",x="Digit",data=digits, inner='stick')
12 g1=sns.violinplot(y="60",x="Digit",data=digits, inner='stick')
13 g1=sns.violinplot(y="19",x="Digit",data=digits, inner='stick')
14 g1=sns.violinplot(y="55",x="Digit",data=digits, inner='stick')
15
16 class DataProcessing:
17     @staticmethod
18     def shuffle(X):
19         return X.sample(frac=1).reset_index(drop=True)
20
21     #podzial zbioru
22     @staticmethod
23     def splitSet(X):
24         split = int(len(X)*0.7)
25         training_set = X[:split]
26         validation_set =X[split:]
27         return [training_set, validation_set]
28
29
30 class KNN:
31     @staticmethod
32     def minkowskiMetric(v1, v2, m):
33         distance = 0
34         for i in range(len(v1)-1):
35             distance += abs(v1.iloc[i] - v2.iloc[i])**m
36         distance = distance**(1/m)
37         return distance
38
39     def clustering(sample, X, k, m=2):
40         distances = []
41         classes = {i:0 for i in range(10)}
42         # obliczanie odleglosci miedzy probkami
43         for record in X.iloc:
44             distances.append([KNN.minkowskiMetric(sample, record, m),
45                               record.Digit])
46
47         # sortowanie
48         distances = sorted(distances)
49         # glosowanie
50         for i in range(k):
51             classes[distances[i][1]]+=1
52
53     # zwrocenie wyniku
```

```

52         return max(classes, key=classes.get)
53
54 def test(training_set, validation_set, k=4, m=2):
55
56     good_answers = 0
57     statistics = {i: {'all': 0, 'good': 0} for i in range(10)}
58     for sample in validation_set.iloc:
59         digit = sample.Digit
60         statistics[digit]['all'] += 1
61         answer = KNN.clustering(sample, training_set, k, m)
62         if answer == digit:
63             good_answers += 1
64             statistics[digit]['good'] += 1
65         else:
66             print(f"Wrong prediction. Digit: {digit}, guessed: {answer}")
67     print(f"Accuracy: {100*good_answers/len(validation_set)}%")
68     print_stats(statistics)
69
70 def print_stats(statistics):
71     x = [i for i in statistics.keys()]
72     y = []
73     for i in x:
74         y.append(100*statistics[i]['good'] / statistics[i]['all'])
75
76     sns.set_theme()
77     f, ax1 = plt.subplots(1,1, figsize=(7,5), sharex=True)
78
79     fig = sns.barplot(x=x, y=y, palette='rocket', ax=ax1)
80     fig.set(xlabel='Digits', ylabel='% accuracy')
81     plt.show()
82
83     k=3
84     m=1
85     print(f"TESTING WITH k={k} and m={m}\n")
86     test(training_set, validation_set, k, m)

```
